

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg skal lade punkt 1 udgå af dagsordenen under hensyn til, at indenrigsministeren er blevet syg.

Endvidere skal jeg efter ønske fra forespørgere og forslagsstillere lade de på dagsordenen under punkterne 3, 4 og 5 opførte sager udgå af dagsordenen for i dag.

Den eneste sag på dagsordenen var herefter:

2) Anden behandling af lovforslag nr. L 75:

Forslag til lov om udvidet yringsfrihed for offentligt ansatte.

Af Glistrup (FP) m.fl.

(Fremsat 1/12 82. Første behandling 28/1 83. Betænkning 10/2 83).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Glistrup (FP):

Folketingets behandling af det foreliggende lovforslag er med til at belyse nogle skavanker, der er forbundet med, hvordan det nuværende folketing arbejder. Det har været sådan ned igennem årene, at disse spørgsmål om udvidet yringsfrihed for offentligt ansatte har givet anledning til meget omfattende og meget velviljefyldte forespørgselsdebatter og megen almindelig snak. Vel mere end 100 store folketingspalter på rad er fyldt op med al den megen sympati, man i al almindelighed i faktisk alle dette folketings partier har over for tanken om en udvidet yringsfrihed for de offentligt ansatte. Men når der så kommer noget konkret på bordet og man konkret skal til at drøfte, hvad man så kan gøre, for at den megen snak også kan føre til resultater af en eller anden art, ja, så viger man tilbage og når ikke rigtig til nogen resultater.

Selvfølgelig synes vi som forslagsstillere, at vi har udformet vores forslag sådan, som vi synes det er rigtigt, men det er da givet, at

der kan anføres mange hensyn og modhensyn, hvorfor man meget vel kunne tænke sig, at der skete en konkret fastsættelse, der ikke var på linje med det, som vi fremførte. Når man tænker på, hvad der i al almindelighed i den offentlige debat foregår af rumlerier frem og tilbage om f.eks. genindførelse af skattebøger, forebyggelse af socialbedragerier, hvorvidt man kan undgå at skulle ofre alt for megen administrativ arbejdskraft ved at lade systemerne i højere grad blive selvkontrollerende, og lignende ting, som direkte falder ind under det foreliggende lovforslags område, så skulle man tro, at der kunne være ting, som skulle belyses, når man skulle have en konkret behandling af det, men forholdet har været det, at der ikke har været en eneste, som har interesseret sig for at få det ene eller det andet belyst. Det er selvfølgelig de otte andre partier, jeg hermed sigter til, for vi som forslagsstillere har jo, som forslagsstilleres pligt altid er, gjort vort arbejde, før tinget kom frem til behandlingen, endsiges udvalgsbehandlingen, af forslaget.

Ikke bare belyser forslaget denne vigen tilbage for at gribe om nælder og se at få noget konkret ud af de mange års snak. Det belyser også en af de andre skavanker, der er forbundet med folkestyret. Når man står over for nogle vanskelige problemer, får man nedsat et eller andet udvalg eller en kommission – da fanden ville, intet skulle ske, nedsatte han den første komité – og så kan man så dejligt henvise til, at der sidder jo et udvalg, i dette tilfælde justitsministeriets tavshedspligtsudvalg fra 1979, og tumler med de pågældende problemer. Ud fra en uberettiget analogi fra den gamle – i sig selv tvivlsomme – talemåde om tavshed, mens retten sidder, siger man, at så skal man ikke snakke i folketinget, når der sidder et eller andet udvalg. Det er at stille folketingets lys under en skæppe, hvor det ikke burde være anbragt efter hele folketingets placering i vort samfund.

At man kan mørkelægge den reelle debat om et forhold år efter år ved at henvise til en komité, er jo noget, som særlig hr. Wilhjelms har haft lejlighed til at fremdrage i den senere tid ved forskellige debatter, f.eks. den debat, man havde om den delte forældremyndighed, hvor det var ægteskabsudvalget, der måtte holde for, f.eks. debatterne i forbindelse med udvisningsreglerne, hvor det forhold,

[Glistrup]

at der igennem mange år sad en særlig ud-lændingekommission, førte til, at der ikke rigtig skete noget. Her har vi altså et tredje eksempel, der følger sig til rækken af eksempler på, at man mørkelægger ting.

Men o.k., vi må selvfølgelig konstatere, at betænkningens tale er lige så klar, som ord-førernes række var ved første behandling af dette lovforslag. Sådan som fremskridtsparti-et mener, at det er rigtigt at udvide ytringsfriheden, så vidt er de otte andre partier her i tinget ikke rede til at gå. Det får i dette til-fælde den følge, at vi må se i øjnene, at når vort forslag skal til tredje behandling på fred-ag, bliver det forkastet med alle stemmer imod fremskridtspartiets.

Vi beklager det. Ikke bare er vort forslag båret af en dyb menneskelig interesse for de offentligt ansatte og deres adgang til virkelig frit at kunne ytre sig og kunne komme ind under det utvivlsomme gode, som ytringsfriheden er – en interesse, der altså ikke, når det kommer til det praktiske, næres i den grad i de otte andre partier, hvor man altså gerne vil kunne knægte og holde de offentligt ansatte i snor i et vist omfang – men det er, som det fremgår af de udførlige bemærkninger til vort lovforslag, også båret af, at der er store samfundsmæssige, både almindelige ideelle og samfundsmæssige, interesser knyttet til at få taget livet af denne tavshedspligtssyge, der stammer fra viktorianismens tid. Der er altså otte partier her i dette ting, der hylder dronning Victoria. Lad så dem gøre det, det gør vi altså ikke. Det vil vise sig ved tredjebehandlingen og afstemningen, som skal være her på fredag.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Ved første behandling fremsatte jeg en, synes jeg selv, meget afgørende indvending imod fremskridtspartiets lovforslag. Jeg mener ikke, at man i dette forslag tager tilstrækkeligt hensyn til privatlivets fred, som jeg mener vi har pligt til at beskytte.

Jeg skal ikke komme ind på spørgsmålet om udvalgsbehandlingen. Jeg vil blot sige, at under førstebehandlingen rettede hr. Glistrup en opfordring om fremskyndelse af arbejdet i det omtalte udvalg, tavshedspligtsudvalget, og umiddelbart efter førstebehandlingen har jeg skrevet til udvalgets formand. Jeg har fået det svar tilbage, at man vil søge at fær-

diggøre arbejdet til det tidspunkt, jeg nævnte, nemlig til efteråret, således at vi kunne få mulighed for at behandle sagen i næste folketingsssamling.

Ebba Strange (SF):

Da der nu et par gange er blevet henvist til udvalgsbehandlingen af dette lovforslag, vil jeg sige, at udvalgsbehandlingen af det er foregået på helt sædvanlig vis. Forslaget har været dagsordensat i to udvalgmøder. Medlemmerne er blevet spurgt, om de ønskede at stille spørgsmål til forslaget. Det er der ingen der har ønsket. Medlemmerne er blevet spurgt, om de har ønsket at komme med selvstændige betænkningsskizzer. Det er der ingen der har ønsket, og der er ingen, der har ønsket at støtte forslaget. Der har ikke været noget usædvanligt i den måde, lovforslaget er blevet behandlet på i udvalget.

Glistrup (FP):

Over for retsudvalgets formand, fru Ebba Strange, skal jeg da meget gerne bekræfte, at der ikke lå nogen som helst kritik af den måde, som udvalgsbehandlingen er blevet ledet på, i det, som jeg fremførte. Det tror jeg heller ikke fru Ebba Strange vil se, når hun læser mit indlæg. Det er da rigtigt, at formanden har gjort det fuldstændig korrekt, sådan som man skal gøre, og som man plejer at gøre det. Det, kritikken altså gik på, var, at der ikke fra medlemmernes side, fra partiernes side var interesse for at få gjort noget konkret på dette område.

Det er selvfølgelig altid rart, hvis man har at gøre med områder, hvor alle hensyn trækker i en bestemt retning. Så kan man let få noget ekspederet. På det område, vi behandler her, er der nogle hensyn, der trækker den ene vej, og andre, der trækker den anden vej, som justitsministeren var inde på det. Hvor højt vil man vurdere hensynet til privatlivets fred på den ene side, og hvor højt vil man vurdere hensynet til offentlighed og åbenhed og ytringsfrihed og adgang til at deltage i samfundsdebatten på den anden side? Der skal man foretage en afvejning. Der er selvfølgelig ingen, der kan komme og sige, at enten det ene eller det andet hensyn må man totalt forkaste fra starten. Det er, som det fremgår af lovforslaget, fremskridtspartiets opfattelse, at dette hensyn til privatlivets fred

[Glistrup]

i forhold til de andre hensyn ikke er noget, som kan vægtes særlig højt. Folk må være tilstrækkelig robuste til, at de må kunne stå ved deres handlinger og gerninger og deres privatliv, når de forsøger at få noget ud af det offentlige, hvad enten det er inden for skattelovgivningen, hvor de gerne vil have reddet sig nogle fradrag, eller det er inden for sociallovgivningen, hvor de gerne vil have nogle ydelser tillagt. Det er altså vores vægtning. Men jeg vil da så glimrende kunne forstå, hvis der kommer andre og siger: ja, vi mener altså, at privatlivets fred må tilgodeses i noget højere grad, og derfor må man indskrænke de offentligt ansattes ytringsfrihed. Det kan man gøre. Jeg mener bare, at de mange uforpligtende ord under de forespørgselsdebatter, der har været, ganske klart har tenderet i retning af, at man så gerne i princippet vil gøre noget ved det, men når vi så kommer med noget at have disse principper i, så bliver det ikke rigtig til noget, så går man uden om den varme grød og lader bare tingene flyde.

Men lad os nu håbe, at det, som formanden for tavshedspligtsudvalget har stillet ministeren i udsigt, også kommer til at holde, for så har vi jo et grundlag for at vende tilbage til denne sag om et års tid. Jeg skal love ministeren, at det skal nok ske.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets tekst
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Mette Madsen):

Der er ikke mere på dagsordenen, idet de under punkterne 3, 4 og 5 opførte sager som tidligere meddelt er udgået.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 2. marts 1983, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 13.17